

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење ове уредбе је члан 93а став 1. Закона о енергетици, којим је прописано да Влада доноси акт о мрежним правилима која се односе на правила у вези са хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса.

Правни основ садржан је и у члану 17. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), којим је прописано да Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове и не може предлагати Народној скупштини законе и друге опште акте нити доносити прописе, изузев ако је њихово доношење везано за законски рок или то налажу потребе државе, интереси одбране или природна, привредна или техничка несрећа и члану 42 став 1. Закона о Влади, који прописује да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом у складу са сврхом и циљем закона и члану 42. став 1. Закона о Влади, који прописује да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом у складу са сврхом и циљем закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Чланом 283. став 1. Закона о енергетици је прописано да оператор транспортног система омогућава корисницима система приступ транспортном систему по регулисаним ценама. Ова одредба је унета у Закон о енергетици приликом имплементације Трећег енергетског пакета тачније Директиве ЕУ 73/2009 и Регулative ЕУ 715/2009. Ради детаљног регулисања овог питања, ЕУ је донела Регулative 460/2017 којом су прописане хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса. Енергетска заједница је Одлуком Сталне групе на високом нивоу Енергетске заједнице 2018/07/PHLG-EnC од 28. новембра 2018. године транспоновала Регулative ЕУ 2017/460 у свој acquis.

Како је Република Србија уговорна страна Енергетске заједнице и постоји обавеза да своје законодавство усклади са прописима Енергетске заједнице, ова Уредба се доноси првенствено ради транспновања Регулative ЕУ 2017/460 у позитивно законодавство Републике Србије чиме се подстиче и олакшава ефикасна трговина природним гасом и транспорта природног гаса путем транспортних система а тиме и долази до приближавања бољој интеграцији тржишта.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

1. ГЛАВА I – УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Чланом 1. Уредбе одређује се предмет Уредбе.

Чланом 2. Уредбе уређује се подручје примене Уредбе.

У члану 3. Уредбе дата су објашњења значења појединих израза који се користе у Уредби.

2. ГЛАВА II – УСЛУГЕ И РАСПОДЕЛА ТРОШКОВА

Чланом 4. Уредбе уређени су услови под којима се једна услуга има сматрати транспортном услугом, односно услугом која није транспортна услуга.

Члан 5. Уредбе уређује се поступак, односно поступци процене расподеле трошкова које спроводи Агенција за потребе доношења методологије.

3. ГЛАВА III -МЕТОДОЛОГИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ РЕФЕРЕНТНЕ ЦЕНЕ

Члан 6. Уредбе регулише методологију за утврђивање референтне цене.

Члан 7. Уредбе прописује критеријуме којима се треба руководити приликом одабира конкретне методологије за утврђивање референтне цене.

Члан 8. Уредбе прописује параметре и кораке за утврђење референтне цене применом методологије засноване на удаљености пондерисаној капацитетом

Члан 9. Уредбе уређује питање прилагођавања тарифа на улазним из и излазним тачкама у складишта природног гаса и на улазним тачкама из терминала за УПГ, као и и инфраструктуре којом се повезују до тада неповезани системи, кроз одређивање попушта који се примењују, односно које је могуће применити на одговарајуће тарифе.

Члан 10. Уредбе уређује начин на који оператори транспортног система, када их има више, заједнички примењују исту методологију за утврђивање референтне цене, односно услове да је примењују одвојено, као и компензационе механизме за прелазни период, као и услове да примењују одвојене/посебне методологије,

4. ГЛАВА IV – резервне ЦЕНЕ

Чланом 11. Уредбе прописане су опште, односно заједничке одредбе о почетним ценама.

Члан 12. Уредбе дефинише распоне нивоа мултипликатора односно сезонских фактора који се примењују приликом утврђивање почетних цена за непрекидни капацитет који траје краће од годину дана.

Члан 13. Уредбе уређује формуле за обрачун почетних цена за стандардне капацитетне производе за непрекидни капацитет који трају краће од годину дана, када се не примењују сезонски фактори.

Члан 14. Уредбе уређује поступак за обрачун почетних цена за стандардне капацитетне производе за непрекидни капацитет који трају краће од годину дана, када се примењују сезонски фактори.

Члан 15. Уредбе уређује формуле за обрачун почетних цена за стандардне капацитетне производе за прекидни капацитет.

5. ГЛАВА V – УСКЛАЂИВАЊЕ ПРИХОДА

Чланом 16. Уредбе прописане су опште, односно заједничке одредбе за усклађивање прихода.

Члан 17. Уредбе уређује начин израчунавања недовољно, односно прекомерно оствареног прихода од услуга транспорта.

Члан 18. Уредбе уређује питање регулаторног рачуна.

Члан 19. Уредбе уређује питање усклађивања регулаторног рачуна.

6. ГЛАВА VI – ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНА ЗА СПОЈЕНИ КАПАЦИТЕТ И ЗА КАПАЦИТЕТ НА ВИРТУЕЛНИМ ТАЧКАМА ИНТЕРКОНЕКЦИЈЕ

Чланом 20. Уредбе уређује се начин одређивања цена за спојени капацитет.

Чланом 21. Уредбе уређује се начин одређивања цена за капацитет на виртуелним тачкама интерконекије.

7. ГЛАВА VII - ПОСТИГНУТА ЦЕНА И ЦЕНА КОЈА СЕ ПЛАЋА

Члан 22. Уредбе прописује формулу по којој се обрачунава постигнута цена на тачкама интерконеције.

Члан 23. Уредбе прописује формулу по којој се обрачунава цена која се плаћа на тачкама интерконеције.

Члан 24. Уредбе предвиђа услове за нуђење одговарајућег приступа цене која се плаћа у случају да методологија прописује режим без горње границе цене.

ГЛАВА VIII – ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ КОНСУЛТАЦИЈА

Члан 25. Уредбе прописује обавезу Агенције да спроводи периодичне консултације о методологији, као и информације које Агенција објављује за потребе обављања консултација.

Члан 26. Уредбе прописује обавезу Агенције да спроведе поступак након завршних консултација, а пре доношења одлуке о методологији, као и обавезу да поступак консултација и доношења нове одлуке спроводи најмање сваких 5 година.

Члан 27. Уредбе прописује обавезу Агенције да са регулаторним телима суседних држава спроводи консултације о попустима, мултипликаторима и сезонским факторима.

8. ГЛАВА IX – ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ ОБЈАВЉИВАЊА

Члан 28. Уредбе прописује које информације се објављују пре годишње аукције за годишњи капацитет.

Члан 29. Уредбе прописује које информације се објављују пре тарифног периода.

Члан 30. Уредбе прописује начин и форме у којима се објављују потребне информације, као и трајање објаве и доступност одговарајућих информација.

Члан 31. Уредбе прописује рокове у којима се објављују одговарајуће информације.

9. ГЛАВА X – ДОДАТНИ КАПАЦИТЕТ

Члан 32. Уредбе прописује тарифна начела за додатни капацитет.

10. ГЛАВА XI – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланом 33. Уредбе, у прелазним одредбама, прописана је обавеза Агенције да надлежном телу доставља све потребне информације повезане са методологијама и параметрима употребљенима за утврђивање дозвољеног односно циљаног прихода оператора транспортног система, у складу са обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора.

Чланом 34. Уредбе, у прелазним одредбама, прописана је примена ове Уредбе на тарифе за транспорт које се примењују на основу већ закључених уговора.

Чланом 35. Уредбе, у прелазним одредбама, прописана је обавеза оператора транспортних система да у прописаним поднесе надлежном телу све тражене информације.

Члан 36. Уредбе прописује могућност одобрења изузећа од примене Уредбе, односно појединих одредби Уредбе, за интерконектор, односно за део капацитета у интерконектору који није већ изузет у складу са Уредбом.

Чланом 37. Уредбе је прописана обавеза Агенције да спроведе први поступак консултација и доношења методологије.

Чланом 38. Уредбе прописано је ступање на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

IV ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење ове уредбе нису потребна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ ОД СТРАНЕ ВЛАДЕ КОЈОЈ ЈЕ ПРЕСТАО МАНДАТ

Одредбом члана 17. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18 – др. закон) прописано је да Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове и не може предложити Народној скупштини законе и друге опште акте нити доносити прописе, изузев ако је њихово доношење везано за законски рок или то налажу потребе државе, интереси одбране или природна, привредна или техничка несрећа. Имајући у виду наведену одредбу Закона о Влади, Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове, тј. послове који су неопходни и које би вршила свака Влада, независно од програма и политичких начела – послове који због природе савременог друштва и државе морају да се врше континуирано.

С обзиром на то да се у конкретном случају ради о текућим пословима Владе, односно о пословима који нису везани за програмска и политичка начела већ за уређивање мрежних правила о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса, о чему мора да се стара свака Влада сматрамо да су испуњени услови из члана 17. став 1. Закона о Влади и предлагемо да Влада донесе Предлога уредбе .